

אשית עצות בנפשי

שיעורים ושיחות

ממורינו ראש

הישיבה שליט"א

פ"ט

שנה ב'

פרשת כי תשא

תשפ"ה

שבת בצל הרה"י
מפי אחד המשתתפים

לשמיעת השיעורים
קול ברסלב: 079-70-400-66

- פנימי -

יוצא לאור על ידי תלמודי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: USHISEB@GMAIL.COM

שבת קודש פרשת תצוה - זכור בצל ראש הישיבה שליט"א

בויליאמסבורג

⚠ מדור זה נכתב מפי השומעים ויתכן
שהדברים לא מדויקים או לא הוכנו כראוי

והכלה, והמחותנים והמחותנות, ולכן הרבה פעמים כשיש כבר אחד מהמחותנים עם שכל ישר, עדיין אינו יכול לעשות כלום כי יש עוד חמשה דעות, אבל מה יענה האברך שעושה קידוש לבתו או 'וואך נאכט' לבנו, הרי הדבר תלוי אך ורק בו, ולמה הוא נכנס לחובות על הדבר הזה.

כשאמרו על אחד הבחורים שהוא מגיע לישיבה אבל הוא מתבייש להיכנס בפנים שראש הישיבה לא יראנו, מחמת שהוא לא ציית כראוי ונפל לאן שנפל, ראש הישיבה שיבח אותו שלכל הפחות יש לו בושא להראות את פניו, ואף דבר זה, דבר גדול הוא, והוציא את הגמרא במסכת סנהדרין והראה את דברי הגמרא והרש"י בדף קד. שהגמרא משבחת את אחז שהתבייש מישעיהו.

אחד הבחורים הדר במדינה אחרת, שאל אם יכול להישאר לימי הפסח בארה"ב, וביאר את הסיבה למה קשה לו להיות בביתו בחג, אמר לו ראש הישיבה, שהישיבה מושתתת על היסודות שהתקין הרה"ק מסאטמאר זי"ע, ודעתו היתה שכל אחד צריך להיות בביתו בליל הסדר, ולכן על אף הקושי יש לבחורים להיות בפסח בביתם, ואם רוצים יכולים לחזור מיד אחרי החג, וכן נשאל ראש הישיבה על אחד הבחורים שרוצה לבוא לישיבה ממדינה

• כותב השורות זכה להיות בשבת קודש בצל ראש הישיבה שליט"א, ומודה להקב"ה על הזכיה הגדולה, אי אפשר כלל לתאר על הכתב את רגשי הקודש ואת ריבוי השיחות ואת כל אשר היה בשבת, בבחינת הדרא דלא אפשר למיפרט בשפוטא, וכפי שאמר כ"ק מוהרא"ש זי"ע שמי שמגיע שבת אחת לשבות בצל 'היכל הקודש' כבר לא יוכל למות ללא תשובה, מריבוי דיבורי האמת והדביקות אל השם, אמנם לפטור בלא כלום אי אפשר, וננסה להעלות על הכתב חלק מהשיחות שנאמרו בשבת קודש זו.

• בליל שישי אחרי השיעור דיבר ראש הישיבה עם האברכים על החובות הגדולים שיש לבני אדם שעושים חתונות יקרות, ובכאב רב שאל ראש הישיבה את האברכים מה אפשר לעשות על כך, ואמר שהדבר כל כך כואב לו כאשר האנשים מחתנים את ילדיהם ואין להם את השכל הישר לעשות שמחות בזול, ואח"כ נופלים לחובות, ואי אפשר להתפלל ואי אפשר ללמוד, כשכל המוח עסוק איך אפשר לגלגל עוד הלואאות ועוד חובות, ואמר ששמע מחברי ההצלה, שאנשים מגיעים לכדי סכנת חיים ממש, מרוב החובות הלוחצים על לבם.

• ואמר, שאכן לעשות חתונות בזול הוא דבר הכרוך בדעות של ששה בני אדם, החתן

קפה עם סוכר גם אסור, הרי יש להיזהר שהאברכים לא יפלו לעבירות, ואסור להעמיס עליהם חומרות יתירות, והרי אלו המדברים מפרישות יתירה, בעצמם לא פורשים מדברים אחרים כמו שתיית יין ועישון סיגריות, וא"כ יש לכל אחד להישמע לדעת רבותיו ואסור לומר לאחרים להחמיר בדברים שרבותינו אסרו לנו להחמיר, וראש הישיבה הוציא גמרא והביא משם ראיות מפורשות שאסור להחמיר יותר מדאי.

ראש הישיבה חיזק את הילדים שעושים הפצה, ואמר להם ששמע מהם דרישות שלום, איך שאחד הילדים התפלל בבית הכנסת אחר, והילדים שמתפללים שם שאלו אותו מה זה תיקון הכללי, והילד הסביר להם בטוב טעם ודעת, שזה הבטחה מרבינו שכל מי שיאמרנו יוכל לתקן הכל, וסך הכל צריך לומר את עשרת מזמורי התהלים, וכל הילדים עמדו מסביבו והקשיבו לכל מילה שאמר להם, הילד ענה לראש הישיבה שלפעמים הם צוחקים עליו, אמר לו ראש הישיבה, אלמד אותך כלל, אם הם שואלים אותך בתמימות ובפשיטות, תענה להם, אבל אם הם צוחקים ועושים ליצנות, תחפש איזה אמתלא ותירוץ ותלך משם.

ואמר לילדים שרוצה לעשות להם איזה כנס, לשבת יחד, לחיזוק ההפצה, ואמר שבתחילה כשהתחיל מוהרא"ש לבקש מבחורים שיפיצו היה יושב איתם ל'מסיבת גלידה' בכל יום ראשון, אף שמוהרא"ש היה ראשו בשמים, מ"מ כדי שדברי רבינו יפוצו היטב לכל אחד ואחד, היה יושב עם הבחורים על 'גלידה' כדי לחזק אותם ולהמשיך בהפצה.

ואמר ראש הישיבה שהילדים שעושים הפצה יש בזה חשיבות גדולה, כי יש הרבה אנשים שרוצים לקחת איזה קונטרס או דיסק, אבל מתביישים שיראו שהם לוקחים את הקונטרס, ולא רוצים שהמפיץ ידע שהם צריכים חיזוק, אבל מילד אף אחד לא מתבייש לקחת, לכן יש בזה מעלה יתירה.

אחרת, אם יבוא מיד עכשיו, ואמר שכעת הוא לא זמן ראוי, כי בין פורים לפסח הזמנים נחלשים, ועדיף שיבוא מיד אחרי פסח.

- ראש הישיבה דיבר עם אברכים תושבי הקריה שבאו לשיעור 'ליל שישי', אברכים חשובים שהגיעו מקהילות אחרות והתקרבו לרבינו, ואמר להם, שכעת רואה שמקויים דברי הרה"ק הקדושת לוי זי"ע, שאמר, שכל דבר טוב כבר נתפס על ידי מוהר"ן מברסלב, וכל אברך טוב נתפס על ידי מוהר"ן, ואכן רואים איך שמחסידות פלוני נתקרב האברך החשוב הזה, ומחסידות פלוני האברך החשוב הזה, וכולם כאחד התקרבו למען מטרה אחת, לעשות את רצון השם ולהידבק בהקב"ה.
- ביום שישי דיבר ראש הישיבה על המתנות הגדולים שקיבלנו אצל מוהרא"ש, ואמר שקודם לכן עמד שעות רבות אצל צדיקי הדור בשולחנות הטהורים, ולבו התעורר מאוד לעבודה, אבל אח"כ כשחזר לביתו לא הרגיש שיש בידו עם מה להמשיך את העבודה למעשה, עד שמוהרא"ש נתן לו עצות עם מה לחזור לביתו, ואמר שמוהרא"ש אמר לו פעם: אם יכנס אצלך בחור, וישמע ממך שני העצות החשובות, שיש דרך הלימוד ושיש אפשרות לדבר עם ד', אף אם הבחור יעזוב את הישיבה וילך לאיזה מקום שרק ילך, תמיד יהיה לו דרך תשובה ודרך בעבודת השם, כי תמיד יוכל להוציא ספר וללמוד, ותמיד יוכל לפתוח את פיו ולדבר אל ד', ואף אם יעבור עליו מה שיעבור, יוכל להתמודד עם פיו.
- ואמר שמוהרא"ש אמר לו, הרבה צדיקים יכולים לתת לך אש ותבערה גדולה בעבודת השם, אבל אני נותן לך שמן, כי האש והתבערה תיכבה אחרי זמן, אבל אם יש לך שמן, תוכל תמיד להוסיף קצת שמן ולהבעיר מחדש, וכשיש לך את דרך הלימוד ואת הדיבור אל ד', לעולם לא תיכבה האש.
- ראש הישיבה דיבר על אלו המחמירים לאברכים בחומרות שונות, ושאל, מתי הגבול והגדר של חומרות ופרישות, האם לשתות

לכל הפחות מלמד אחד שדיבר היטב בחומרת הענין כפי שהיה רצונו של הרה"ק מסאטמאר זי"ע שידברו לילדים באופן הברור ביותר מחומרת החטא.

ראש הישיבה נשאל על כך שבשנה שעברה אף שלא הצליח לבוא לארץ ישראל מפני המלחמה, מ"מ היה כותב במכתבים שמאוד רוצה לבוא, ואילו כעת אינו כותב כלל על זה, והאברכים והבחורים בארץ הקודש מאוד מתגעגעים ורוצים לשמוע דיבורי חיזוק פנים אל פנים, ואמר ראש הישיבה שבשנה שעברה כשכתב כן, אמרו לו, אם אתה רוצה לבוא, תבוא, למה אתה כותב שאתה רוצה לבוא, ולכן כעת הוא אינו כותב על כך, כדי לא להכאיבם, ואמר לאברכים: אתם התקרבתם עשרים שנה קודם הזמן... כי בעוד עשרים שנה כשאסיים לחתן בעז"ה את הילדים, אוכל לבוא הרבה לארץ הקודש, לשבת שבועיים בבני ברק, שבועיים בירושלים, שבועיים בבית שמש, ובאלעד, ובטבריה, ובמודיעין עילית, ובשאר המקומות.

ראש הישיבה דיבר על כך שבמוסדות בארץ ישראל נותן ארוחות צהריים בשרית לילדי המוסד בחינם, אחרי שראה שיש משפחות שאין ביכלתם ליתן ארוחה מזינה לילדים, וסיפר שאחרי שאחד הילדים התלונן שאין בביתם בבוקר שום דבר לאכול חוץ מלחם והוא נשאר רעב, הורה למלמדים ולמורות שתמיד יהיה אצלם מידי דמזין נוסף כמו בייגלך או עוגיות, כדי שיוכלו ליתן לילדים הרעבים בבוקר שלא קיבלו בבית די אוכל להשביע את רעבונם.

ראש הישיבה התעניין אודות גזירות הגיוס בארץ הקודש, ושמע את הפרטים בכאב רב, ואמר שפעם אחת אמר הרה"ק מסאטמאר זי"ע שיבוא יום ויהודי ירא שמים לא יכול לדור בארץ ישראל, ואז לא הבינו כלל מה שאומר, אבל כעת מתחילים להבין, כשרואים את הקשיים שמדינת ישראל עושה על לומדי התורה.

ראש הישיבה נשאל על ההפצה על ידי בנות, ואמר, שההפצה צריכה להיות על ידי התנהגותם, כשהם נכנסים לחנות עם ההורים, וההורים רוצים לקנות משהו מסויים, והילדים לא מתווכחים אלא מקבלים את דברי ההורים בדרך ארץ יש בזה הרבה הפצה, ואמר שלאחרונה קיבל מכתב מאחד האנשים במירון, וכתב לו: לא רציתי לכתוב לך על הבחורים שלך, ולא רציתי לשבח אותם, כי איני חסיד מ'היכל הקודש', אבל מלאך רע בעל כרחו יענה אמן, אחרי ששהה בשבת קודש עם שלשה בחורים תלמידי הישיבה בירושלים, וראה את הדרך ארץ שלהם, ואת המידות הטובות, ואת לימוד התורה שלהם בכל פנאי ורגע פנוי, ובכל הזמן רק עזרו וסייעו באכסניא, ועם כל כך הרבה אהבה ואחווה ביניהם, ומאוד התפעל מהם, ואמר ראש הישיבה, זוהי ההפצה הטובה ביותר שיכולה להיות על ידי בנות.

ראש הישיבה דיבר בכאב רב על כך שלא מדברים בתלמודי התורה ובישיבות מענייני קדושה, וכמה הילדים והבחורים נופלים בעבירות, הן באופן שחוטאים בינם לבין עצמם, והן באופן שבני הנוער נופלים ח"ו על ידי מנוולים, והילדים לא אשמים כי לא ידעו כלל להישמר, כי אף אחד לא אמר להם, ראש הישיבה אמר שהגיע אליו לאחרונה אברך מחסידות מסויימת, ואמר לו שהיה בטוח עד עכשיו שהוא אברך חשוב מאוד, ובכלל לא ידע שמה שעושה הוא עבירה כה חמורה כי לא שמע מחומרת הענין, כי בעולם לא מדברים מענין פגם הברית, עד ששמע לאחרונה את הדרשות מראש הישיבה, ורק כעת התברר לו שהוא רחוק מאוד מלהיות אברך חשוב, ובקהילתו הוא נחשב לאחד האברכים החשובים מאוד, אבל אף אחד לא אמר לו כלל שיש כאן עבירה נוראה.

ואמר שמי שלמד בתלמוד תורה סאטמאר, לא ימלט שלא ישמע מחומר הענין, כי אף אם היום לא כל המלמדים מדברים מכך, אבל מי שלומד מכתה א' עד כתה ט', בוודאי עבר

- אחרי שחרית לימד ראש הישיבה כמה הלכות קצרות בהלכות שבת, ואמר שרוצה כל יום אחרי התפילה ללמד הלכה או שתיים עם התפילין.
- אחרי השיעור 'הדף גמרא', דיבר ראש הישיבה אודות המחלוקת שהיה על רבינו ועל ר' נתן, כפי שיובאו הדברים אי"ה בדפי הגמרא, ואחרי כן, המשיך ראש הישיבה וסיפר על אחד הדברים שגרמו את המחלוקת הגדולה, כשבאחד השנים היה מחסור גדול של אתרוגים, אבל ה'חולק' על ר' נתן זכה והשיגו לו אתרוג מהודר, ושלחו את האתרוג עם נכרי אחד, והגוי עבר את העיר ברסלב, ותפס תנומה תחת אחד העצים, ובינתיים עבר שם גוי אחר, וראה שיש לידו איזה פרי עטוף ושמור, והוא לא הכיר את הפרי, כי לא היו אתרוגים באותו איזור, וחשב שבוודאי הוא פרי חשוב ומתוק, ונגס באתרוג, והרגיש מיד טעם מר ופלט את מה שנשך, ועטף את האתרוג בחזרה, כשהגוי התעורר משנתו לא ידע כלל מה שעשו עם האתרוג, והביא את האתרוג ל'חולק', ובשמחה ובשירים ובתוף ובכינור קיבלו את הגוי עם האתרוג, אבל כשפתחו את האתרוג נחשכו עיניהם, והיו עם בושות גדולות, ואצל ר' נתן הסתובב דייך אחד, שהיה יהודי תלמיד חכם ושנון, אבל הוא לא היה ממש מאנשי שלומינו, והיו בו הרבה חכמות ודברי ליצנות, והוא עמד בחלון בעת תפילת מנחה וכשאמר את 'פטום הקטורת', צעק בחלון "פטום הק" [געהאקט די פטום, הפיטום נחתך], וכשמעו זאת, חשדו בחסידי ברסלב שהם חתכו את הפיטום, ודבר זה הבעיר מאוד את אש המחלוקת, ראש הישיבה ביאר בדבריו שכל המחלוקת היתה על דברים זוטרים ולא היה בהם שום אמת, אבל גזירה היא על לשון הרע שמתקבלת, ובפרט כאן שהיצר הרע עושה את כל מה שבידו שלא יתקבלו דברי רבינו בעולם, כי אם יקבלו את דברי רבינו יש 'ביטול הבחירה', וכולם רק ירצו לעבוד את ד' כל היום ולא ישמעו כלל לדברי היצר
- והבליו.
- בכניסת השבת דיבר ראש הישיבה עם אחד האברכים על כמה וכמה בחורים שיש לסייע להם בענייני שידוכים, וביקש שיעזרו לו בזה, ודיבר בשבח הענין של להיות שותף להקב"ה בזה שעוסקים בשידוכים לבני ישראל.
- וסיפר על אחד שקצת התקלקל ורצה שאף בניו יתקלקלו, ולכן ביקש מבניו שיכנסו ללמוד בישיבה בהיכל הקודש, כי קיבל לשון הרע וחשב שמדברים שם בקלות ראש, ורק אחד מבניו הסכים, ולבסוף רק בן זה נשאר ירא שמים והקים בית נאה בישראל אחרי ששמע דיבורי אמונה, ואילו שאר הבנים ירדו מהדרך אחרי שאביהם התקלקל לגמרי והתגרש.
- אחרי תפילת ליל שבת והריקודין, ניגשו שני אברכים אל ראש הישיבה וסיפרו שהם למדו באחד מתלמודי התורה ברחבי ניו יורק, ואחד המלמדים מאוד התעלל בהם בצורה אכזרית ונוראה, ולאחרונה הוא נהרג במיתה משונה, ואמרו שהם חשבו שמזמן כבר מחלו לו בכל לבם, אבל כעת התעורר בלבם מחשבה אולי הקב"ה עושה כאן חשבון ומשלם לו על כל מה שעשה בכל שנותיו, ושאלו האם מחשבתם נכונה והאם צריכים למחול ומותר בכלל לחשוב כן, ואמר ראש הישיבה שיש כאן שני דברים נפרדים, הדבר הראשון הוא שיהודי צריך למחול, ויהודי צריך לדעת שלא פלוני עשה לו משהו ולא אלמוני עשה לו משהו, וכל מה שצריך לסבול, קצוב מהקב"ה, אבל מהצד השני צריך לדעת שאין העולם הפקר, ומי שמתעלל בילדים בוודאי יקבל את ענשו מהקב"ה, ובפרט כשעל ידו יצאו הרבה ילדים לתרבות רעה רח"ל, ואמר ראש הישיבה שכל אחד מאיתנו צריך להיזהר לא להתעלל באף ילד, ולא לחשוב שהילד קטן ומותר לפגוע בו, כי על כל דבר יש חשבון למעלה.
- לאחר מכן נכנס ראש הישיבה לשיר זמירות עם הבחורים, ושאל אותם אם הוא מפריע להם, אולי הם כבר רוצים לאכול ולא לשיר,

באמצע סעודת שבת הקריא ראש הישיבה את 'סיפורי התפילה של הילדים', ומאוד התפעל מאחד הילדים שהתפלל שרוצה להיות שמח בשבת, והקריא ראש הישיבה שאחד הילדים התפלל שכבר רוצה שיהיה פורים והשי"ת עזר לו וכבר מגיע פורים, ואחד הילדים אמר לראש הישיבה שמה תפילה זו מועלת הרי בין כה מגיע חג הפורים, ואמר, שח"ו לנו לזלזל בתפילה זו, כי אם מתחילים לדבר כך, אפשר לומר על כל דבר, שבין כה היה הדבר מגיע אף ללא תפילה, ואדרבה על כל דבר ודבר שרוצים, יש להתפלל על כך ולבקש מהקב"ה, ואם רוצים שכבר יגיע שבת, מבקשים מהקב"ה שרוצים שיגיע שבת, וכל תפילה ותפילה חשובה מאוד אצל הקב"ה.

ראש הישיבה עבר עם הפתקים של הילדים ובחן אותם... הוא שאל את השאלות יחד עם התשובות, כמה שבטים יש? נכון שיש שתיים עשרה? וכך עבר על כל שאלה יחד עם התשובה, כדי שהילדים לא יתביישו, ועם הזמן בוודאי יכנסו הדברים בלבים כראוי.

כשהבחורים התביישו לאכול מהקוגל שהכניסו למחיית עמלק [עמל"ק קוג"ל], אמר להם ראש הישיבה, הרי זה מחיית עמלק, כפי שדרשו חז"ל על הפסוקים זכור את אשר עשה לך עמלק, זכור את יום השבת לקדשו, זכרוהו לענגו ולכבדו, כשמענגים את השבת מוחקים את עמלק, ואמר להם, האם אתם חושבים שבזה שדופקים עם הרגלים מוחקים את עמלק, מחיית עמלק היא על ידי אכילת מאכלי שבת, כי כך אמרו לנו חז"ל שזו הדרך למחיית עמלק.

ראש הישיבה נשאל על כך שב'היכל הקודש' יש בחורים שהם מלמדים, אף שמוהרא"ש כתב מכתב שבחורים לא יהיו מלמדים, ואמר, שכל מכתבו של מוהרא"ש היה במקרה מסויים שבחור אחד שהיה קצת מקולקל היה מלמד, והיה מלווה על האוטובוס של הילדים, וההורים התלוננו שהבחור אינו מתנהג כראוי, אבל בחורים יראי השם שהם

אבל אמר להם, כעת אתם בחורים, ועוד מעט בעז"ה כולכם תתחתנו, אני מאוד רוצה שבשעה שתבנו את ביתכם, אל תרוצו מיד אחרי התפילה ליין ולחלות, אלא תתחילו עם זמירות שבת, כפי שרבינו אמר שעיקר היהדות היא זמירות שבת.

ואמר לבחורים, שאם יש לאחד 'ספק ספיקא' שאם יבוא לבאטע [שבת אחים] לא יוכל לקום בבוקר לשמוע קריאת זכור, שלא יבוא ח"ו לבאטע, כי קריאת זכור היא דאורייתא, ואמר לבחורים שכל מי שלא יבוא לשמוע זכור, לא יוכל להמשיך בישיבה, כי אסור לזלזל בדבר שהוא מדאורייתא.

אחד התלמידים שברוך השם מצליח מאוד בנכסיו, סיים בערב שבת לשפץ דירה שקנה, וכמה גויים פלשו לו לדירה ממש בערב שבת, והיה מאוד לחוץ מזה, ואחרי שראש הישיבה נתן לו עצות וחזיקו, אמר ראש הישיבה: לתלמיד הצעיר הזה יש דאגות כל השבת, מה יהיה עם הדירה, והאם יצליח להוציא אותם, וכמה יצטרך ללכת איתם לבית משפט וכו', ואילו אני יש לי דאגה אחת, האם המרק בבית מספיק חם, כי אני קצת מצונן, מעבר לזה אין לי שום דאגה ברוך השם.

בדרך לביתו דיבר ראש הישיבה בשבח תושבי העיר, ואמר לכל אחד ואחד גוט שבת, ובדרך אמר ששמע על אחד הבחורים שאינו רוצה שידוך מיוצאי עדות המזרח, ואמר שמאוד כואב לו לשמוע דבר זה, כי אדרבה בני עדות המזרח הם אנשים כל כך מסורים ונאמנים, וכל מי שהתחתן איתם יכול להעיד על כך שהם מסורים מאוד לבעל, וממש חבל שבחור יפסול שידוך בגלל דבר זה.

כשעלה ראש הישיבה את שבעת הקומות לביתו יחד עם ילדיו, והילדים התלוננו שאין להם כח, אמר להם ראש הישיבה שיש לו ויטמין שנותן כח, שיאמרו 'ברוך השם', ויראו איך פתאום הם מקבלים כוחות, ואכן הילדים אמרו 'ברוך השם', ואמרו והעידו שלפתע קיבלו כוחות מחודשים.

לשמוע שופר רק מאדם שהוא נקי וטהור, אמר ראש הישיבה, שהוא לא היה מעיז לקחת את השופר ביד, ובוודאי לא בקיבוץ הקדוש של רבינו, אבל היות שמוהרא"ש אמר לו לתקוע, הוא עושה את הציווי של מוהרא"ש, ואמר שבאותה תקופה שמוהרא"ש אמר לו לתקוע היו אנשים שאמרו שראש הישיבה מתנהג בקלות וכו' כפי שבכל דור ודור מדברים ומקבלים לשון הרע, אבל כשראו שמוהרא"ש אמר לו לתקוע, אמרו שלא יכול להיות שהוא מתנהג בקלות.

כשלמדו בספר הזוהר 'שמאלא איכלל בימינא', אמר שצריך לדעת שאף אם רואים שהמצב הוא בבחינת שמאל, ועובר על האדם צרות וקשיים, מ"מ הכל נכלל בימין, והכל רק לטובתו, והקב"ה רק רוצה לעזור לו ולסייע לו.

אח"כ למדו בסידור עת רצון, על 'מזמור לתודה', ועמד ראש הישיבה על כך שבתחילה כותב מוהרא"ש שיש במזמור מ"ג תיבות, נגד השם 'גם' שהוא מסוגל ללידה, ובסוף כותב מוהרא"ש שיש מ"א תיבות נגד מ' לחמי התודה והקרובן עצמו, ואמר שמוהרא"ש לא רצה להלאות את הקורא ולא כתב לו מקור על כל דבר, אבל מוהרא"ש אסף את הדברים ממקומות רבים, ויגיעה גדולה השקיע בסידור זה, ובתחילה ציטט את דברי רבינו בליקוטי מוהר"ן, שיש מ"ג תיבות, ובסוף ציטט את דברי הרה"ק מקאמרנא, שבלי התיבות 'מזמור לתודה', יש מ"א תיבות.

ואמר שפעם אחת נשאל על ידי אחד, איך כותב מוהרא"ש שבברכת 'והערב נא' יש ל"ב תיבות נגד ל"ב נתיבות החכמה, והרי יש שם ל"ד תיבות, וענה לו ראש הישיבה שהכוונה ללא התיבות 'וצאצאי צאצאינו' כמבואר בפוסקים שיש הסוברים שלא לאמרם.

ראש הישיבה ביאר את דברי רבינו שמזמור לתודה היא סגולה להולדה, אין הכוונה רק להולדת בנים, אלא לכל מה שיש במוחו של האדם והאדם רוצה שיצא מכח אל הפועל,

מלמדים בפיקוח מנהלים חשובים, אין בזה שום חשש, ואמר שהפוסקים כבר מביאים שבזמן הזה אינו נוהג דברי חז"ל שאסור לרווק להיות מלמד.

• אי אפשר כלל לעלות עלי גליון את הרוגע ואת השמחה השוררת בסעודות של ראש הישיבה עם בניו, כשבקצה העיר בקומה שביעית בדירה קטנה יושבים ושמחים בשמחת השבת ברוגע רב, וכל הילדים נוטלים חלק בשמחה זו כל אחד כפי מדרגתו, הילדים עשו כמה הצגות לכבוד שבת זכור, כשבכל הצגה והצגה שיחקו הילדים דמות של צדיקים עם סיפור באמונה ובשמחה, וראש הישיבה הפעיל את הילדים ועשה איתם יחד את ההצגות, מ"מ ניסינו לכתוב קצת את השיחות והדיבורים, כמיטב הזכרון, הסעודות היו מלאים בדיבורי אמונה וחיזוק ושמחה, וקצת מהדברים נכתבו כאן.

• בשבת בבוקר לימד ראש הישיבה בספר הזוהר הקדוש, ראש הישיבה ביקש מבניו שיוציאו את התיבות בפה, כי התיבות האלו מזככים את הגוף ואת הנשמה, ואחרי שלמדו כמה קטעים עמוקים, אמר ראש הישיבה, הסיבה שלומדים זוהר, כי אם אדם חושב שהוא תלמיד חכם והוא לומד הרבה גמרא וכבר יודע הרבה גמרא ופוסקים בעל פה, פתאום כשהוא פותח את ספר הזוהר הוא רואה שאינו יודע כלום וכמה הוא רחוק מלהבין את דברי התורה ואת סודותיה העמוקים הטמונים בה.

• למדו בזוהר פרשת ויקרא, וראש הישיבה הדגיש כמה רואים בספר הזוהר את גודל מעלת מצוות תשובה, כשהתנא ר' שמעון אומר שאף אם האדם חטא בחילול שבת בפרהסיא יבוא ויעשה תשובה ויגיע למדרגות גבוהות, וכן הדגיש ראש הישיבה את המעלה באמונת צדיקים והדביקות בהם, כמבוא בזוהר שהצדיקים מגינים על הדור.

• כשלמדו בספר הזוהר את דברי רשב"י שאמר שאינו שומע תקיעת שופר, מאחד שלא הכין אותו ג' ימים קודם לכן בטהרה, אי אפשר

ואמר שכשהיה בחור ואברך שמע כל הזמן שמדברים ממידת הגאווה, ושצריך לשבור את הגאווה, ולהיזהר מגאווה, אבל מעולם לא שמע ממוהרא"ש על מידת הגאווה, כי מוהרא"ש הכניס את הקב"ה בכל אחד ואחד, ועל ידי זה אף אחד לא התגאה.

ראש הישיבה סיפר שיש מכתב מהצמח צדק לבתו, מכתב ארוך מאוד, המכתב עצמו הוא ספר שלם, והצדיק כותב לבתו על דרך החסידות, וכמה שהבעל שם הק' זי"ע הכניס הכנעה ושפלות בלב כל יהודי, וכותב שם, שקודם לכן היו עובדים גדולים ותלמידי חכמים אבל היו מלאים בגאות והיו בטוחים שהם בעלי ענווה, עד כדי כך שלא הבינו למה כתבה התורה 'ומשה ענו מאוד מכל האדם', והרי הם בעלי ענווה גדולים יותר ממה שרבינו...

ואמר בשם רבינו שבין שמחה להוללות יש דרך רב, ואין מה לחשוש שאם יהודי יכנס לשמחה יגיע אף להוללות, כי הם שני הפכיים, אבל בין שבירות הלב למרירות יש חוט השערה, ואף ששברון הלב היא מידה נפלאה מאוד, וכל הצדיקים היו בשברון לב לפני הקב"ה, מ"מ יש להיזהר מאוד שלא ליפול חס ושלום למרירות ולעצבות ומרה שחורה.

ראש הישיבה דיבר על זה שהוא קצת מצונן [ואכן לא ניגש לקריאת התורה], וביקש שיתפללו עבורו, כי הוא מאוד רוצה לקרוא את המגילה בפורים, כי יש לו חיות מקריאת המגילה.

נשאל האם יש איזה שינויים בקריאה בברסלב, וענה, שבשעה שקוראים 'המלך' בעת שקוראים בלילה ההוא נדדה שנת המלך, מוחאים כפיים, וחוז' מזה יש להיות מאוד בשמחה, ואמר שחסידות ברסלב אינה תלויה בנוסחאות התפילה או הקריאה, אלא רבינו רצה שכל אחד ידבר עם ד' וכל אחד ילמד ויתפלל ויהיה ירא שמים.

- והרי זה נקרא עיבור במוח, והאדם רוצה שכבר יצא לפועל ממש כל הדברים שיש בשאיפותיו, הרי הוא יכול לממש זאת על ידי אמירת מזמור לתודה.
- ולמדו בסידור שעל ידי אמירת מזמור לתודה יכול האדם לבטל את הכעס ואת הגאווה, וביאר ראש הישיבה שיש שני דרכים לבטל את הגאווה, יש את הדרך המקובל, להשפיל את עצמו, ולומר לעצמו כמה הוא לא שווה כלום, וכפי שעושים בהרבה מקומות שעובדים על ביטול היש, ובהרבה ישיבות עדיין ממשיכים בדרך זו, והבחורים נשברים לגמרי לרסיסים כשיודעים שהם נחשבים לכלום, אבל יש דרך אחר לביטול הגאווה, כשהאדם מכניס בקרבו את הקב"ה, וחושב מהקב"ה, ויודע שרק הקב"ה עושה הכל, ומודה ומהלל להקב"ה על כל מה שעושה, ואז הוא מתבטל לגמרי להקב"ה ואין שום גאווה לפניו, ועל זה אומר מוהרא"ש בסידור, שהלל והודאה במזמור לתודה מבטל את מידת הגאווה.
- וסיפר על יהודי אחד שישב בבית כנסת לבד והתבודד ואמר לעצמו, אני כלום, אני כלום, אני כלום [איך בין גארניט], ואז נכנס עוד יהודי, וגם היהודי השני התחיל להגיד, אני כלום אני כלום, אמר לו היהודי הראשון, האם אתה 'כלום'? הרי רק אני כלום, מי אתה שתגיד שגם אתה כלום [אויך מיר א גארניט]...
- שאל אחד את ראש הישיבה מה זה גאווה, ואמר שבאמת אינו יודע מה זה, כי אם הוא מתגאה שהוא צדיק וקדוש, הרי הוא חולה נפש, ובמה יש לאדם להתגאות, וכנראה שזו היתה מידה שהיתה רק בימים ההם, כי בימינו אלו אף אחד לא מתגאה אלא כולם שבורים בעיני עצמם, ואמר אחד האברכים שאולי גאווה הכוונה שמבטל דעות אחרים, ואמר לו ראש הישיבה שהיינו מידות מושחתות ומידות רעות, אבל עדיין אין הכוונה שהוא באמת מתגאה, כי כל האנשים האלו שבורים בקרבם.

מסתתר במקום מסתור, ושולח חיצים ומקווה ומתפלל שאחד החצים יפלו אל היעד וישיג את מבוקשו, ואמר שגדולה היא יותר התפילה הדומה לקשת, כי לפעמים אדם מתפלל כמו חרב, הוא מרגיש שמיד אחרי תפילתו הוא נושע מיד, אבל לפעמים האדם מתפלל כמו קשת, שולח עוד תפילה ועוד תפילה, ואינו רואה ישועה בעיניו, אבל אעפ"כ הוא לא מתייאש, וממשיך לשלוח חיצים ויודע שאחד החיצים בוודאי יפול על מקומו, והקב"ה בוודאי יקשיב לתפלתו.

ואמר שהעבודה במחיית עמלק היא עבודה על ידי תפילה, שאדם יתחנן אל ד' שרוצה להינצל מעמלק, ולכן כתיב ויחלוש יהושע את עמלק ואת עמו 'לפי חרב', על ידי החרב שבפיו, בחרבי ובקשתי.

וביאר בזה את דברי הגמרא בסנהדרין שפלטיאל נעץ חרב בינו לבינה וכך לא נכשלו באיסור אשת איש, ושאל היכן נעץ החרב, האם רק בחדרם, ומה יעשו במטבח ומה יעשו בשאר המקומות, אלא הכוונה שנעץ ענין החרב של תפילה והתחנן אל ד' שינצל מהעבירה, ואכן הקב"ה עזר לו.

וסיפר את הסיפור עם הבחור נטע, שהגיע מחסידות ששם עבדו את ד' בעיקר בעבודת המוח וההתבוננות, אבל היה לו דוד באומאן חסיד ברסלב, ושמע ממנו את העצה של תפילה והתבודדות, והבחור נטע הגיע לסיביר, ושם היה צריך לעבוד עם נערה גויה שהיתה בת של כומר, שאף היא הוגלתה לסיביר, ובכל לילה כשסיימו לעבוד, היא ביקשה ממנו לעשות עבירה, והוא לא ידע מה לעשות, עד שנזכר מהעצה ששמע מדודו, וברח החוצה ליער ובכה אל הקב"ה והתבודד והשיח את לבו והתחנן אליו שכבר אינו יכול יותר, הרי הוא נמצא כאן לבד, וברגע אחד יכול ליפול לשאול תחתית, רבש"ע תצילני, ורק אח"כ חזר וראה שהיא כבר נרדמה, וכך היה בכל לילה ולילה, שהיא הטרידה אותו לעבירה, והוא יצא החוצה ובכה והתחנן

• ואמר שכל 'הנהגת האדם' שיש לנו מהרה"ק הרבי ר' אלימלך זי"ע, כתב בנו הרה"ק ר' אלעזר, לאחד ששלח לו מכתב ושאל אותו האם אביו נוהג לשיר בשבת בבוקר את השיר 'חי השם' קודם אכילת הביצים והבצל או לאחמ"כ, וכששמע זאת אביו כעס מאוד על השאלה, ובתחילה לא רצה הרה"ק הרבי ר' אלימלך שבנו יענה לו כלל על שאלתו, כי החסידות אינה תלויה בזמני השיר אלא בעבודת השם, אבל לבסוף אמר לבנו שיענה לו על מכתבו, ולכן ענה לו על שאלתו ששאל איך להתנהג, כתב לו את סדר הנהגת האדם, תורה ותפילה ועבודת השם.

• קודם קריאת זכור ביקש ראש הישיבה מהבעל קורא שיקרא היטב עם הטעמים, וכן ביקש מהגבאי שיכריז שכולם יכוונו לצאת חובת הקריאה שהיא מצוה מדאורייתא.

• קודם שהתחיל לספר את 'סיפורי מעשיות', אמר את ההקדמה שכתב ר' נתן, שבסיפורים האלו יש סודות גדולות, והקשה ראש הישיבה, שיש כאן סתירה, כי קודם אומר ר' נתן שיש סודות נוראים, ואח"כ אומר הלוואי שנבין את המוסר שיש בסיפורים, משמע שיש כאן מוסר שאפשר להבין ואין כאן סודות התורה, וביאר שהכוונה היא, שהסודות הנוראים הם דיבורי המוסר, זה הסוד הגדול ביותר, להכניס יראת שמים בלבבות ישראל.

• ראש הישיבה המשיך לספר את המעשה של הבערגיר והעני, שבנו של הבערגיר הלך למדבר והיה לו קשת ועל ידי ניצול מחיות רעות, וביאר שקשת הכוונה לתפילה, כפי שמביא רבינו בליקוטי מוהר"ן, את דברי חז"ל על בחרבי ובקשתי, בצלותי ובבעותי, וכיון שהבחור היה במדבר במקום של חיות רעות וטורפות לא היתה לו עצה אחרת להינצל כי אם על ידי תפילה.

• ראש הישיבה אמר בשם מוהרא"ש שיש חילוק בין 'חרב' ל'קשת', כי כשאדם לוקח חרב, הוא יודע במה הוא דוקר והיכן הוא דוקר, אבל כשהאדם משתמש בקשת, הוא

את הסיפור עם הבעל שם טוב הק' שכשהיה ילד קטן אמר לו אביו קודם הסתלקותו שמה שרק יצטרך ידבר על כך עם ד', ענה לו ראש הישיבה, אני לא שמעתי סיפור זה, אני שמעתי רק סיפורים שאי אפשר להעתיקם, ואי אפשר להתנהג כמותם, רק שמעתי שהבעל שם טוב הק' לקח חגורה ועבר איתו את המים, ושאלו עמד על ראשו וכו', ומעולם לא שמעתי על הצדיקים סיפורים שאף אני יכול להתנהג כמותם, עד להתקרבות לרבינו.

ואמר ראש הישיבה שמחיית עמלק זה שלום בית, כשהאדם חוזר לביתו וחושב שהכל מחוייבים לו, והוא מתחיל לכעוס אם עוד לא הכינו לו את הסעודה, הרי הוא עדיין אצל עמלק שחושב שהוא מנהל את העולם, אבל מי שמבין שהקב"ה מנהל את העולם, ומוחה את עמלק, יודע שאף אחד אינו מחוייב לו כלום, ואשתו לא מחוייבת לו כלום, והוא מודה להקב"ה על מה שהוא נשוי, ואם היא צועקת עליו, מה זה קשור אליו, הוא חייב להמשיך לכבד אותה, כי כל מה שהיא צועקת זה רק מהקב"ה, והקב"ה רצה שהיא תצחק, והוא חייב להמשיך ולהתנהג כפי התורה, והתורה אומרת לכבד אותה.

ראש הישיבה נשאל מה הכוונה בדברי ר' נתן זי"ע שמי שמתפלל קודם פורים 'הצילני מקליפת המן עמלק וזכני בקדושת מרדכי ואסתר, זוכה לראות את מרדכי הצדיק במגילה', איך רואים את מרדכי, ואמר שזה רק ביטוי לדביקות והתעלות, ואין הכוונה לראות את מרדכי ממש, אלא להארה של מרדכי הצדיק.

בסעודה שלישית לימד ראש הישיבה בשיחות הר"ן סימן ב', שיש לאדם להשליך את עצמו על הקב"ה, וביאר ראש הישיבה שאנו עומדים כעת בשבת זכור ומוחים את עמלק, ואם רוצים למחות את עמלק בכל השנה יש לנו לקיים עצה זו של רבינו, כי עמלק בגימטריא ספ"ק, והאדם מלא בספיקות כל הזמן אם עשה כראוי או לא, אבל אם הוא

אל הקב"ה שינצל, ואחרי כמה שנים זכה ושיחררו אותו מסיביר, ועשו לו מסיבת שחרור, והנערה הזאת אמרה שרוצה לדבר משהו, ואמרה שלא חשבה מעולם שיכול להיות דבר כזה, שבחור צעיר יוכל להתאפק מעבירה זה כמה שנים, וכשחזר הבחור נטע לאומאן סיפר את הסיפור לזקני אנ"ש, ואמר להם שעם העבודות הגדולות בעבודת הפנימית ועבודת המוח שקיבל מינקותו לא הצליח להתמודד עם העבירה, ורק עם העצה של רבינו של ההתבודדות, הצליח לעמוד בזה, וגעו כולם בבכיה כשראו את גדולת העצה של רבינו, מוהרא"ש שמע את הסיפור הזה מאחד היהודים שהיו שם באומאן בעת שהבחור סיפר את סיפורו.

ראש הישיבה המשיך לספר שהבן של הבערגיר הלך למדבר במקום שהוא נמצא לבדו ושם יש מים ופירות והחליט להישאר שם כי שם היה לו מאוד טוב, ואמר ראש הישיבה שהמים הכוונה למקווה, והמקום שהוא לבד הכוונה להתבודדות, שבנו של הבערגיר טעם את הטעם הטוב של התבודדות, להיות לבד עם ד' ולדבר עמו ולהשיח את הלב, ואז החליט שאין מקום יותר מזה, ותמיד יכול הוא לדבר אל ד' ולעבור את כל מה שרק יעבור עליו.

ראש הישיבה סיפר שהוא היה בחתונה אחד, שהמחותן הוא צדיק גדול ותלמיד חכם עצום מאוד, ובעת שחיתן את בנו הצעיר עמד המחותן בחופה ועיניו זלגו דמעות מהתרגשות, אבל הוא לא ידע מהעצה לפתוח את הפה ולדבר אל ד', ואמר ראש הישיבה שהוא כל כך ריחם עליו, הרי יש לך כעת עת רצון ויכול אתה להשיח את הלב ולבקש עבורך ועבור צאצאיך, אבל מי שלא התקרב לרבינו לא יודע מעצה זו.

ואמר ראש הישיבה: אני הייתי מורה הוראה ואמרתי לאנשים מה לעשות ואיך להתנהג, ולא ידעתי מהעצה הפשוטה הזאת שיש ביד האדם לדבר עם ד', ממש בושות, ושאל אחד את ראש הישיבה, האם הוא לא שמע מעולם

לכל השנה, וביותר כעת לפני פורים, כפי שאמר רבינו שבפרט כשמגיע שבת ויו"ט מוסר את כל התנועות להשי"ת, ובימים אלו כשאנשים מלאים במחשבות, היכן נהיה בפורים ומה נעשה עם המשלוח מנות וכו', העצה היא למסור את הכל להשי"ת ובוודאי יעשה את הכל על צד היותר טוב, ואין לדאוג מכלום.

ודיבר גם מהחשיבות לבוא לבית המדרש להתפלל, ואמר שאברך שמגיע היום לבית המדרש להתפלל, יש בזה חשיבות גדולה מאוד, כי באמריקה יש תחרות נוראה של ממוץ, כל העולם כולו רץ אחר הממוץ, ואף שהאנשים הם אנשים טובים מאוד ועושים הרבה חסד ומחלקים הרבה צדקה, אבל כל הראש נמצא בתחרות, של עוד בניינים ועוד בניינים ועוד כסף וכסף, וכשכבר מרוויח כסף הוא מיד משקיע שוב את הכל בעסקה חדשה, ואם האברך מנתק את עצמו מכל העסקים והולך להתפלל, הרי זה דבר חשוב עד למאוד.

ואמר אחד האברכים לראש ישיבה שהוא מקווה לקנות רק דירה אחת, אמר לו ראש הישיבה את זה אתה אומר כרגע כי אין לך דירה אחת, ומה תגיד אחרי זה, אבל אם תישאר כן דבוק ולא תברח יכול להיות שתמשיך בשאיפה זו ולא תרוץ אחרי התאוות של אמריקה.

במוצאי שבת קודם לימוד הדף דיבר ראש הישיבה על ענין 'יום הולדת', שלא עושים אצלינו עסק מזה, ואמר שבארץ ישראל עושים עסק מיום הולדת אף אצל החסידים ואנשי מעשה, אבל כאן בארה"ב ידעו החסידים שאין לנו עסק עם דבר זה [לבד ממקומות מסויימים ששם עשו עסק מזה], ואמר ראש הישיבה, אני לא ידעתי בכלל שיש לי יום הולדת עד שהתחנתני, קודם לכן לא ידעתי בכלל שיש דבר כזה.

ושאל אחד אולי יש לעשות תקנות במוסדות שידעו מה מותר ומה אסור, וענה לו ראש

משליך עצמו על הקב"ה כותב רבינו שכל הספיקות הולכים מאיתו ושוב אינו חושב אם עשה כראוי או לא, כי בין כה עשה רק מה שהקב"ה רצה שיעשה, ואמר שיש להשליך על ד', כמו שאדם עייף משליך את עצמו על כורסא כשהוא עייף ויגע.

ואמר שדבר זה היה אצל אסתר ומרדכי, כפי שאמרו חז"ל, שיש הרבה טעמים למה הביאה אסתר את המן לסעודה איתה יחד עם אחשורוש, ואליהו הנביא אמר שכל הטעמים נכונים, ואגב מאוד מומלץ בימים אלו לעבור את כל מסכת מגילה, יש טעם אחר ביו"ט כשעוברים את המסכת לפני היו"ט, ואחד הטעמים אמרו חז"ל שאסתר המלכה לא רצתה שישראל יסמכו עליה, ויאמרו יש לנו אחות בבית המלך, יש לנו את החתן של הנשיא שהוא יהודי... לכן עשתה סעודה עם המן שיחשבו שאף היא נגדם, וכך יסמכו רק על הקב"ה ויתפללו רק אליו.

וזה היה כל כוחו של מרדכי הצדיק, איש יהודי היה בשושן הבירה ושמר מרדכי בן יאיר בן שמעי בן קיש, ודרשו חז"ל שהאיר עיניהם בתפילה, והאיר אותם בזה שלימד אותם שתמיד יכולים להתפלל אל ד', ובן שמעי ששמע ד' את תפלתו, הוא לימד את העם שהקב"ה שומע כל תפילה ותפילה, ובן קיש שהקיש על דלתי רחמים, מרדכי הצדיק לימד אותם שאף אם הדלת נסגרה ונראה שהתפילה אינה נשמעת, יש להמשיך ולהקיש על הדלת ולא להתייאש ולהתפלל עוד תפילה ועוד תפילה.

וזו היתה מלחמת משה רבינו עם עמלק, כפי שהתורה אומרת והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל, ודרשו חז"ל בזמן שישראל מסתכלים כלפי מעלה וגבר ישראל, משה רבינו הרים את ידיו למעלה, ולימד אותם שאם רוצים לנצח את עמלק, יש להסתכל כלפי מעלה, ולסמוך רק על הקב"ה, ורק הוא יכול להושיע אותנו.

ואמר שדברי רבינו בשיחה זו הם מועילים

שיהיה לילדים 'נעגל וואסער' [נטלה עם מים במיטה], ושיקראו קריאת שמע ושיברכו ברכות, ואחרי זה אני מאוד מקפיד שיהיו בשמחה, ועל כל הדברים האלו אני מתפלל עליהם, אבל הדפים אין להם שום חשיבות.

כשהייתי מלמד במוסד אחר, המנהל אסף אותנו יום אחד, וביקש שמהיום והלאה, חייבים לשלוח הביתה פתקים לילדים, שההורים יראו כמה התלמוד תורה הוא משהו מיוחד... אבל אני הולך לפי 'המסורה', פעם לא שלחו פתקים, לכן אין לפתקים שום חשיבות אצלי.

אם המלמד מצייר ציורים לילדים או עושה להם כל מיני טבלאות שיהיה להם ברור הלימוד, בוודאי שיש לזה חשיבות גדולה, אבל אין שום חשיבות בפתקים ששולחים הביתה להורים, אולי זה עוזר להורים שלא יודעים מהי פרשת השבוע ועל ידי הפתקים הם ידעו...

ראש הישיבה ביקש שימשיכו לעשות הפצה ביתר שאת ועוז, ובפרט בארץ הקודש, ואמר שבאמריקה אנשים להוטים אחרי כסף, אבל בארץ ישראל יש כל כך הרבה 'מבקשים', המון אנשים מחפשים את האמת ואת הקב"ה, וחבל שלא יודעים מדרך הלימוד ומהעצות של רבינו, ואמר שכשהוא נוסע למירון הוא רואה שם את המון העם המבקשים, שכל כך רוצים להיות יראי השם ולא יודעים מה לעשות, הם עושים כל מיני תנועות משונות ומתפללים בכל מיני צורות משונות, כי בלבם בוער תבערת אש לעבודת השם, וחבל שלא יודעים מזה, ולא רק במירון, אלא בכל מקום קדוש בארץ ישראל אפשר לראותם, כמו בקבר דוד המלך ועוד.

ראש הישיבה נשאל האם באמת דוד המלך קבור שם, וענה, שידוע דעתו של הרה"ק מסאטמאר זי"ע שדוד המלך אינו קבור שם, אמנם בתחילה מוהרא"ש לא התנגד כלל למקום זה, ואפשר לראות באשר בנחל שבתחילה שלח לשם אנשים להתפלל, ואמר

הישיבה שיש תקנה אחת, שיהיה לאנשים שכל, ושיבינו שלא כדאי לעשות מזה עסק ותחרות.

• ואמר שמי שיש לו שכל אומר לילדים שלו תשאלו את ראש הישיבה מה לקבל על עצמם בעת יום ההולדת, ואמר ראש הישיבה, שהשבוע שלחו לו מכתב מתאומים ילד וילדה שנהיו בני שנים עשרה, ושאלו מה לקבל על עצמם, ואמר לילד שיקבל על עצמו להסתכל בתוך הסידור בעת חזרת הש"ץ, ולילדה שתקצץ את הציפורניים לכבוד שבת קודש, ואמר ראש הישיבה הרי בין כה יש להוריד את הציפורניים פעם בשבוע, ולכן אין כאן קבלה קשה מדי, אלא הקבלה היא שיש לעשות זאת לכבוד שבת, ואמר שלפני שנה הם גם שאלו מה לקבל על עצמם, ולילד אמר לא לדבר בעת חזרת הש"ץ, והשנה הוא כבר הוסיף לו להסתכל בסידור, ולילדה הוא אמר שתאמר אשר יצר מתוך סידור.

• ואמר שהוא קיבל מכתב מאחד האברכים שבמשפחתו מאוד כועסים על זה שלא עושים עסק מיום הולדת במוסד, והם רוצים שיוציא את הילדים מהמוסד, ואמר, שמי שרוצה יכול להוציא את הילדים, בשעת הדחק טוב לי גם כשאני לבד.

• שיחה זו אמר רבינו 'פאר א נויט בין איך גוט פאר מיר אליין' [בשעת הדחק טוב לי גם אם אני לבד], בעת שהגיע לכהן ברבנות בעיר ברסלב ורצו לעשות לו מעמד גדול והכתרה, אבל רבינו הקדים והגיע לפנות בוקר, ואמרו לו שרצו לעשות לו מעמד גדול, אמר להם רבינו, חסידים חדשים איני צריך כי מספיק לי הישנים, ובשעת הדחק טוב לי גם אם אני נשאר לבד.

• ראש הישיבה דיבר על זה שהוא קיבל מכתב מאחד ההורים שהתלונן למה לא שולחים דפים עם הילדים, והאמת היא שמי שרוצה לעשות דפים שיעשה, אבל אצלי הדברים האלו לא מעלים ולא מורידים, אני זורק את הדברים האלו מיד לאשפה, אני מאוד מקפיד

מתלמידי מוהרא"ש, והוא שכנע אותו לבוא להתפלל בהיכל הקודש, ואכן ראש הישיבה מאוד התפעל שם מהתמימות והפשיטות, ומצד שני שמע גדולות ונפלאות על המקובל הזה, וראה בעיניו מופתים גדולים, איך שהלך לטבול ואחרי הטבילה אמר לאיש אחד שהיה עליו תיק כבד מאוד בבית המשפט, שלא ידאג ויצא זכאי, ואכן למחרתו יצא זכאי, ולא ידע ראש הישיבה לאן ללכת, אבל התמימות והפשיטות הכריעו והלך להיכל הקודש.

ואמר שמאוד לא מצא חן בעיניו הדיבורים והשפה של האנשים שהסתובבו אצל אותו מקובל, כי הם היו מדברים כל הזמן שיש לדבר דיבורי אמת, ודיברו ניבול פה, כי אמרו שזה האמת שלהם, וצריך להגיד את האמת, והרי חז"ל כבר אמרו שאסור לדבר כן, הכל יודעים כלה למה נכנסת לחופה וכל המנבל את פיו וכו', וכן היו אומרים שאין רוצים להתפלל, כי צריך לומר את האמת שלא רוצים להתפלל, אבל האמת היא להיפך שבוודאי כל יהודי רוצה להתפלל ורק היצר הרע מעכב בידו, והם היו אומרים שבאמת האדם מתפלל רק לעצמו ולא להשי"ת, כי הוא רק לא רוצה שיהיה לו מצפון אם לא יתפלל, והדיבורים האלו מאוד לא מצאו חן בעיני ראש הישיבה ולכן עזב אותם והלך לאנשים התמימים אצל מוהרא"ש.

ואמר ראש הישיבה שמעולם לא פגש אף אחד מהמשפיעים בברסלב, ובאופן כללי אינו נפגש כמעט עם רבנים, אבל מנה כמה רבנים שמאוד רצה לפגוש אותם, והתפלל על זה שרוצה לפגוש אותם, ובאופן פלאי נפגש איתם בכל מיני מקומות.

שישראל בני נביאים הם והוא מקום תפילה, וכל זה כל עוד שלא נגעו בראש השנה של רבינו, אבל ברגע שהתחילו לומר שנשמתו של רבינו נמצאת בקבר דוד המלך בימי ראש השנה, אז יצא בחרב ובחנית נגד זה, ואמר שדוד המלך כלל לא קבור שם, לא דובים ולא יער.

- ראש הישיבה סיפר שמוהרא"ש אמר לו: כל עוד שפוגעים בי, זה לא מעניין אותי ואני מוחל מיד, אבל ברגע שפוגעים בראש השנה של רבינו, לא אנוח ולא אשקוט למען כבוד רבינו, ולמען דיבוריו אשר אמר, שאיש בל יעדר על הראש השנה שלו.
- וסיפר ראש הישיבה שהיה מקובל אחד, שהיה מוהל גדול, והוא אמר לשני אברכים שהסתובבו אצל מוהרא"ש ששורש נשמתם היא לא בחסידות ברסלב ואין להם לנסוע לאומאן לראש השנה, ואחרי תקופה נולד לראש הישיבה בן, ורצה לקחת אותו למוהל, ומוהרא"ש אמר, אותו אתה לוקח למוהל? קודם צריכים למול אותו ולתקנו על זה שיוצא נגד רבינו, ואכן כעבור תקופה קצרה ירד לגמרי מכל גדולתו, והפסיקו לבוא אליו.
- וסיפר ראש הישיבה שבאותה התקופה המקובל הזה אמר לדודו של ראש הישיבה, יש לך אחיין שיושב בבית מדרש קארלסבורג, ועוד כמה שנים הוא יהיה ראש ישיבה לאלפי בחורים, קח אותו ותכניס אותו להיות מלמד במוסד שאתה מנהל, ואכן אז התחיל ראש הישיבה להיות מלמד באותו מוסד.
- וסיפר ראש הישיבה שבאותה התקופה היה בצומת דרכים, כי מצד אחד דיבר עם אחד